

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Юридичні засоби впливу на несумлінних боржників

Дмитро Левицький

Проект USAID “Муніципальна енергетична реформа в Україні”

м.Луцьк, 22 вересня 2016 року.

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Передумови успішного стягнення заборгованості

- Дотримання порядку визначення переліку й розмірів внесків (дотримання процедур проведення загальних зборів і письмового опитування)
- Встановлення порядку сплати внесків, регулярне формування квитанцій відповідно до прийнятих загальними зборами рішень
- Належний бухгалтерський облік
- **Кваліфікована правова допомога!**

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Основні юридичні засоби впливу

	Основні	Додаткові
Судові	<ul style="list-style-type: none">• Заява про видачу судового наказу• Позовна заява	<ul style="list-style-type: none">• Накладення арешту на майно• Тимчасове обмеження у праві виїзду за межі України• Залучення решти співвласників як співпозивачів / 3-х осіб• Залучення членів сім'ї як співвідповідачів
Позасудові	<ul style="list-style-type: none">• Притягнення до адміністративної відповідальності	<ul style="list-style-type: none">• Припинення/обмеження користування спільним майном

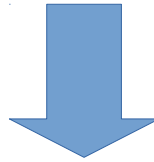

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Стягнення заборгованості в судовому порядку

- Через бездіяльність співвласники можуть втратити частину заборгованості, оскільки сплине трирічна позовна давність

- Звернутися до суду - **ОБОВ'ЯЗОК** правління

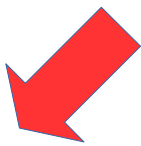
USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Дата виникнення права на звернення до суду і початку перебігу позовної давності

Чи визначено статутом / рішенням загальних зборів
порядок і строк сплати?

НІ

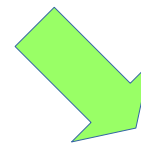

через 7 днів після роздачі
квитанцій (ст. 530 ЦКУ)

Дата на квитанціях!

ТАК

з наступного дня після
визначеного статутом /
рішенням загальних зборів
(ст.261 ЦКУ)

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Про що просити?

Суд:

- Стягнення заборгованості (ст. 611, 622, 625 ЦКУ, п.п. 3 і 4 ч. 2 ст.119 ЦПКУ)
- Відшкодування судових витрат (ст.ст. 79-89 ЦПКУ)
- Індксація заборгованості на офіційний індекс інфляції (ст. 625 ЦКУ)
- Сплата 3% річних із суми боргу (ст. 625 ЦКУ)
- Накладання арешту на майно (в тому числі квартиру) в порядку забезпечення позову (ст.ст. 151-155 ЦПКУ)
- Відшкодування збитків, яких дістало спільне неподільне майно (ст. 623 ЦКУ)

Державного виконавця:

- Накладання арешту й заборона відчуження майна (ст.ст. 19, 25 ЗУ про виконавче провадження)
- Тимчасове обмеження у праві виїзду за межі України (ст. 377-1 ЦПКУ, за рішенням суду)

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Виконавче провадження

Заходами примусового виконання рішень судів є:

- звернення стягнення на майно боржника;
- звернення стягнення на заробітну плату (заробіток), доходи, пенсію, стипендію боржника;
- вилучення у боржника і передача стягувачеві певних предметів, зазначених у рішенні;
- інші заходи, передбачені рішенням;
- **з 2017 - заборона боржнику розпоряджатися та/або користуватися майном, яке належить йому на праві власності.**

Слід ще при поданні позовної заяви або в ході розгляду позову конкретно вказувати бажаний захід (особливо якщо мова йде про банківський рахунок боржника).

Зміни з 2017 року: приватні виконавці та Єдиний реєстр боржників

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Додаткові заходи впливу

- Залучення до судової роботи інших співвласників, виконавців послуг: як співпозивачів (ст. 32 ЦПК) або як третіх осіб (ст.ст. 34-36 ЦПК)
- Залучення членів сім'ї боржника як співвідповідачів (ст.64 ЖК УРСР, ст.32 ЦПКУ)
- Припинення / обмеження користування спільним майном: можливе навіть за рішенням загальних зборів
- Притягнення до адміністративної відповідальності: ст.150 КпАП “Порушення правил користування жилими будинками і жилими приміщеннями” (штраф до 3 н.м.д.г), ст.152 КпАП: “Порушення державних стандартів, норм і правил у сфері благоустрою населених пунктів, правил благоустрою територій населених пунктів” (штраф до 80 н.м.д.г)

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Додаткові заходи впливу: податкова

П. 164.2. ст. 164 ПКУ:

“До загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку включаються:

164.2.7. сума заборгованості платника податку за укладеним ним цивільно-правовим договором, за якою минув строк позовної давності (...) Фізична особа самостійно сплачує податок з таких доходів та зазначає їх у річній податковій декларації;

(...)

164.2.17. дохід, отриманий платником податку як додаткове благо (крім випадків, передбачених статтею 165 цього Кодексу) у вигляді:

(...)

г) суми безповоротної фінансової допомоги (крім суми процентів умовно нарахованих на таку допомогу);”

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

“Відсутні” боржники

- Померлі боржники
- Продали квартиру
- Виїхали за межі України

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Пред'явлення вимог у разі смерті боржника

До складу спадщини входять не лише права, але й обов'язки спадкодавця
(ст.1218 ЦКУ)

Якщо померлий має спадкоємців, то:

- кредиторів належить протягом 6 місяців від дня, коли він дізнався або міг дізнатися про відкриття спадщини, пред'явити свої вимоги до спадкоємців, які прийняли спадщину, незалежно від настання строку вимоги
- інакше кредитор позбавляється права вимоги
- спадкоємці зобов'язані задовольнити вимоги кредитора повністю, але в межах вартості майна, одержаного у спадщину
- кожен із спадкоємців зобов'язаний задовольнити вимоги кредитора особисто, у розмірі, який відповідає його частці у спадщині

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Пред'явлення вимог у разі смерті боржника

Якщо померлий не має спадкоємців, або вони усунуті від права спадкування чи відмовилися від спадщини, не прийняли спадщину, то:

- через рік після відкриття спадщини орган місцевого самоврядування подає до суду заяву про визнання спадщини відумерлою
- суд визнає спадщину відумерлою і вона переходить у власність територіальної громади *за місцем відкриття спадщини*

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Пред'явлення вимог у разі продажу квартири

Частина третя ст.7 Закону України “Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку”:

У разі відчуження квартири чи нежитлового приміщення новий власник набуває усіх обов'язків попереднього власника як співвласника.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Виклик осіб, які виїхали за кордон / місце проживання яких невідоме (ст.ст. 74, 76, 110 ЦПКУ)

Якщо місце проживання відоме, то:

- позови до відповідача, який не має в Україні місця проживання, можуть пред'являтися за місцезнаходженням його майна або за останнім відомим місцем його проживання чи перебування в Україні
- позовна заява подається в звичайному порядку
- особам, які проживають за межами України, судові повістки вручаються в порядку, визначеному міжнародними договорами, а в разі відсутності таких - через дипломатичні представництва та консульські установи України за місцем проживання цих осіб
- у разі відсутності осіб, які беруть участь у справі, за такою адресою, вважається, що судовий виклик або судове повідомлення вручене їм належним чином

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Виклик осіб, які виїхали за кордон / місце проживання яких невідоме (ст.ст. 74, 76, 110 ЦПКУ)

Якщо місце проживання не відоме, то:

- позови до відповідача, місце проживання якого невідоме, пред'являються за місцезнаходженням майна відповідача чи за місцем його перебування або за останнім відомим місцем проживання відповідача чи постійного його заняття (роботи)
- необхідно звернутися до адресного бюро і органів внутрішніх справ
- якщо це не дало результатів, відповідач викликається в суд через оголошення у пресі (відповідні друковані органи визначаються Кабінетом Міністрів України)
- з опублікуванням оголошення про виклик відповідач вважається повідомленим про час і місце розгляду справи

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!